

Vene naljalaul „Lõõtspill”

E. Kalm „Oota kallis, oh oota sa”

V. Solovjov-Sedoi „Õhtud Moskva lähistel”

R. Valgre „Peagi saabun tagasi su juurde”

Rahvalik viis / K. Ristikivi „Täna õhtul, kallid sõbrad”

Saksa tudengilaul / „Me mõtted on priid”

V. Ignatjev „Lõbus laul”

B. Kõrver / M. Kesamaa „Üliõpilaste ehitusmalev”

D. Tuhmanov / R. Roždestvenski „Olimpiada 1980”

L. V. Svonni / P. Utsi (tõlkinud Linda Viiding)
„Ela hästi, mu kodumaa”

M. Siimer / A. Alliksaar „Homme”

R. Rannap / L. Koidula „Eesti muld ja eesti süda”

„Slavjanka”

L. van Beethoven / H. Runnel „Ood rõõmule”
(„Õõ lõhnab, vihma sajab”)

„Gaudeamus”

LUULETUSED:

Gustav Suits „Õnnesoov Eesti Ülikoolile”

Betty Alver „Vaim, kandes kord triumfipärgi...”

Kalju Lepik „Kivisilla vari”

Tiia Toomet „Tartu ülikooli peahoone seisis keset
suveleitsakus linna...”

Indrek Hirv „Tartu. Toome”

KÕNED:

Kristjan Jaak Petersoni ava- ja lõpusõnad
(Jaan Krossi „Taevakivi” ainetel; loeb Hannes Kaljujärvi)

Kuraator Peeter Põllu kõne ülikooli avamisel 1919

Riigivanem Konstantin Pätsi kõne Isamaaliidu kongressil
1936

Rektor Hans Kruusi kõne Riigivolikogus 1940

Rektor Arnold Koop „Tartu Riikliku Ülikooli tänapäev
ja tulevik” 1982

Rektor Peeter Tulviste kõne Eesti ülikooli 75. aasta-
päeval 1994

TARTU ÜLIKOOLI AJALOO TÄHTSAMAD DAATUMID

1583–1625 Tartus tegutses jesuiitide kolleegium
1630 avati luterlik akadeemiline gümnaasium

1632 gümnaasium muudeti akadeemiaks ehk ülikooliks
1656 ülikool viidi Tartust Tallinna
1665 Academia Gustaviana lõpetas tegevuse
1690 ülikool avati uuesti Tartus
1699 ülikool viidi Pärnusse
1710 Academia Gustavo-Carolina lõpetas tegevuse Pärnus

1802 ülikooli taasavati Tartus saksakeelsena
1893 venekeelne keiserlik Jurjevi ülikool
1918 sügissemester: saksakeelne Landesuniversität
1. detsember 1919 eestikeelne Tartu ülikool
1940 nõukogulik Tartu Riiklik Ülikool
1942 Eesti Omavalitsuse Tartu Ülikool
1944 uuesti nõukogulik Tartu Riiklik Ülikool
1978 Tartu Riiklik Ülikool võeti Nõukogude Liidu juhtivate
kõrgkoolide hulka
1989 Eesti Vabariigi Tartu Ülikool

TARTU ÜLIKOOL

28. novembril kell 19
Estonia kontserdisaalis

29. novembril kell 19
Vanemuise kontserdimajas

RAHVUSÜLIKOOLI 90. AASTAPÄEVALE PÜHENDATUD KONTSERRETENDUS

Stsenarist-lavastaja Margus Kasterpalu

Muusikakonsultant Toomas Lunge

Valguskujundaja Margus Vaigur

Videokunstnik Taavi Varm

Helikunstnik Sulev Salm

Konsultant ajaloo küsimustes Toomas Hiio

Produtsent Kulno Kungla

Enne kontsertetenduse algust dokumentaalfilm
„90 aastat rahvusülikooli”
Stsenaarium Pärtel Piirimäe

ESINEJAD:

Tartu Akadeemiline Meeskoor
dirigent Alo Ritsing

Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor
dirigent Triin Koch

Tartu Ülikooli Kammerkoor
dirigent Triin Koch

Eesti Maaülikooli kammerkoor Camerata Universitatis
dirigent Seidi Mutso

Tartu meeskoor Akadeemiline Emajõgi
dirigent Karin Raamat

Tartu Ülikooli puhkpilliorkester Popsid
dirigent Enno Tubli

Tartu Ülikooli Rahvakunstiansambel
kunstiline juht Aveli Asber

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia lavakunsti osakond
juhendajad: Jaanika Juhanson, Kalju Komissarov ja
Peeter Konovalov
üliõpilased: Algis Astmäe, Maaja Hallik, Saara Kadak,
Katrin Kalma, Vallo Kirs, Otto Kosk, Artur Linnus, Siim
Maaten, Marika Palm, Tess Pauskar, Kristian Põldma,
Adeele Sepp, Jaanus Tepomees, Klaudia Tiitsmaa,
Hendrik Vissel, Imre Öunapuu, Rait Öunapuu.

MUUSIKA:

Sõdurilaul „Enne veel, kui kustub eha”

Rahvalik viis, seadnud V. Tormis
„Kord mõtetes istus üks emake nii”

E. Stafenau „Teid me tervitame, kodumaa metsad”

A. Kunileid / L. Koidula „Sind surmani”

J. Simm / G. Suits „Oma saar”

Viis Saksa päritolu / F. Kuhlbars „Eestimaa, mu isamaa”

Saksa tudengiviis „Krambambuli”

Tudengilaul „Kus pidu iial peetakse...”

Tudengilaul „Ühes Tartu linna koolis”

J. Peters (tõlkinud M. Jürma-Kuusik)
„Rahvahulgad, tulge kokku...”

A. Schlieben / R. Baumbach, eestikeelne tekst rahva-
suust „Kui on jõudnud sügise”

V. Kapp / L. Koidula „Eesti muld ja eesti süda”

TARTU ÜLIKOOLI AKADEEMILISE NAISKOORI asutas 1945. aastal Richard Ritsing, kellest sai koori kaua-aegne esimene dirigent ja helilooja. Aastail 1963–2005 juhatas koori Vaike Uibopuu, 2005. aastast on koori peadirigent Triin Koch. Koormeistrina tegutseb 1971. aastast Ene Ahven ja hääleseadjana 2002. aastast Viviane Kallaste.

Enamik koori lauljaskonnast on Tartu Ülikooli tudengid ja vilistlased. Tartu Ülikooli koorina esinetakse tihti ülikooli ja Tartu linna esindusüritustel. Loomisest alates on koor osalenud kõikidel Eesti laulupidudel, olnud üks Gaudeamuse traditsiooni algatajaid ja kandjaid. Repertuaari kuulub väga mitmete ajastute ja maade muusikat, alati on esitatud ka eesti heliloojate Miina Härma, Ester Mägi, Veljo Tormise, Gustav Ernesaksa jt loomingut. Ülikooli naiskoori esituses on kõlanud ka mitmed vokaalsümfoonilised suurteosed, nagu C. Orffi „Carmina Burana”, G. Faure „Requiem”, N. Porpora „Magnificat”, A. Vivaldi „Gloria”, G. Pergolesi „Stabat Mater” jt.

Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor on edukalt esinenud mitmetel Eesti ja rahvusvahelistel konkurssidel (Riva del Garda, Tours, Cork, Tallinn, Eesti kammerkooride festival). 2009 osales koor III rahvusvahelisel Griegi nimelisel koorifestivalil Norras Bergenis ning XI rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2009“. Mõlemal konkursil saavutati kaks III kohta, koori dirigendile Triin Kochile omistati „Tallinn 2009“ koorifestivali dirigendi eripreemia. 2008. aastal toimunud IV Eesti Naiskooride võistulaulmisel „Gustav Ernesaks 100“ saavutas TÜAN esikoha A-kategoorias, saades rahvusvaheliselt žüriilt kõrgeima punktisumma (94 punkti). Triin Koch pälvis taas parima dirigendi preemia. TÜAN on mitu hooaega järjest valitud üheks Tartu linna esinduskollektiiviks ning valiti selleks ka käesoleval, 2009. aastal.

TARTU ÜLIKOOLI KAMMERKOOR on asutatud 1971. aastal. Kooris laulavad Tartu Ülikooli üliõpilased ja vilistlased, siin on lauljaid paljudelt erialadelt, mis teebki koorist ühe põneva seltskonna, kellega koos koorielu elada. Peale toredate kontsertide ja esinemiste käib kammerkoor ka aeg-ajalt koorikonkurssidel ja seegi on tähtis, et end koorina proovile panna ja teistega võrrelda.

2003. aasta kevadel saavutati rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2003” segakooride kategoorias kolmas koht. 2005. aasta veebruaris saadi Tartus toimunud XIII üleriigilisel segakooride võistulaulmisel „Tuljak” A-kategoorias esikoht. Sama aasta sügisel võideti Norras rahvusvahelisel Griegi koorikonkursil vaimuliku muusika kategoorias esikoht ning osaleti kuue parima koori seas konkursi *grand prix*’ voorus. 2006. aasta aprillis võitis kammerkoor X rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2007” kammerkooride kategoorias II koha (I kohta välja ei antud).

2008. aasta Eesti kammerkooride festivalil pälvis koor *grand prix*’ ja A-kategooria esikoha. Eesti Kooriühing tunnistas Tartu Ülikooli Kammerkoori 2008. aastal aasta kooriks ja

dirigent Triin Kochi aasta dirigendiks. 2009. aasta kevadel sai kammerkoor rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2009” kammerkooride kategoorias II koha (I kohta välja ei antud). 2007. aasta sügisel valmis kammerkooril heliplaat „Maailma-suurune leek”, millel kõlavad Eesti heliloojate teosed. Tartu Ülikooli Kammerkoor on Tartu linna esinduskollektiiv.

TARTU AKADEEMILINE MEESKOOR on asutatud 1912. aastal. Koori asutajaks ja esimeseks dirigendiks oli Juhan Simm – helilooja ning koori- ja orkestrijuht. Oma tegevuse algaastail ühendas koor Tartus õppivaid eesti üliõpilasi.

Tänapäeval laulavad kooris Tartu Ülikooli ja Eesti Maaülikooli üliõpilased ja õppejõud. Laulmist jätkavad ka kõrgkoolide vilistlased. 1933. aastal asus koori dirigendi kohale Richard Ritsing, kes juhatas koori 1974. aastani.

1956. aastal pani Tartu Akadeemiline Meeskoor koos Tartu Ülikooli Akadeemilise Naiskooriga aluse üliõpilaslaulupidudele Gaudeamus, mis vaheldumisi toimuvad Eestis, Lätis ja Leedus ning on koos üldlaulupidudega väga populaarsed. 1974. aastal võttis Richard Ritsingult dirigendikepi üle tema poeg Alo Ritsing.

Viimase kümne tegevusaasta jooksul on koor esinenud Bulgaarias, Rootsis, Hollandis, Saksamaal ja Soomes. Osaletud on ka paljudel võistulaulmistel. Eriti edukad oldi 1980. aastail, mil üheksast võistlusest võideti järjest kaheksa, nende hulgas rahvusvahelised koorifestivalid Varnas, Oldenzaalis (Holland) ja Tallinnas. 1992. aastal osales koor rahvusvahelisel koorimuusika nädalal Veszpremis Ungaris.

Tartu Akadeemiline Meeskoor on olnud nii üleriigiliste kui ka regionaalsete meestelauluürituste eestvedaja ja aktiivne osaleja. Meeskoor ei ole kitsalt ühe žanri viljeleja, repertuaaris on nii rahvalaule, kooriklassikat kui ka tänapäevaste autorite eri stiilis helitöid.

EESTI MAAÜLIKOOLI KAMMERKOOR CAME-RATA UNIVERSITATIS tähistab järgmisel sügisel oma 20. tegevusaastat. Algsest Tartu Ülikooli arstiteaduskonna koorist, hilisemast Tartu Ülikooli kunstide osakonna kammerkoorist, sai 2000. aastal kammerkoor Camerata Universitatis, kellele Eesti Maaülikool sai *alma mater*’iks 2004. aastal. Lauljate seas on nii Eesti Maaülikooli kui ka Tartu Ülikooli tudengeid, õppejõude ja vilistlasi. Koori dirigent on Seidi Mutso ja koormeister Merrit Ädil.

Repertuaarivalik on olnud mitmekesine, näiteks hispaania ja inglise muusika keskajast tänapäevani ning vaimulik muusika idast ja läänest, kuid alati on olnud olulisel kohal eesti heliloojate looming (Kreek, Tormis, Mägi).

Aastate jooksul on edukalt üles astunud nii kodustel kui ka piiritagustel võistulaulmistel. Märkimata ei saa jätta koori osalemist kohalikel, üld- ja üliõpilaslaulupidudel, esinemi akadeemilistel üritustel ning traditsiooniks kujunenud adventi- ja kevadkontserte.

TARTU ÜLIKOOLI RAHVAKUNSTIANSAMBLI alguseks loetakse 1945. aastat, kui Ilmar Reidla eestvedamisel ühendati juba tegutsevate teaduskondade rahvatantsurühmad. Ansambli kunstilised juhid on läbi aegade olnud Ester Prinits, Helju Mikkell, Henn Tiivel ja Margit Reinkubjas. Alates 2005. aastast on ülikooli rahvakunstiansambli kunstiline juht Aveli Asber.

Praegu tegutseb rahvakunstiansambli juures kolm rühma: tudengite segarühm (juhendaja Mae Viires), neidude rühm (juhendaja Kärt Vuks) ja vilistlarühm (juhendaja Aveli Asber). Kontsertmeister ja orkestrijuht on Kaido Reivelt. Tartu Ülikooli Rahvakunstiansambli repertuaaris on peamiselt eesti autoritantsud, aga ka folkloorsed ja seltskonnatantsud.

TARTU ÜLIKOOLI PUHKPILLIORKESTER POPSID on asutatud 1974. aastal. Alustati Eesti Põllumajandusakadeemia orkestrina, alates 1990. aastast kuulub kollektiiv Tartu ülikooli alla. Aastast 2006 on Popsid ka Kaitseliidu Tartu Maleva Akadeemilise Malevkonna orkester. 1974. aastast alates on orkestri juht ja hing dirigent Enno Tubli. Praeguseks on aktiivseid liikmeid 50 ning tegutseb ka Popside Tallinna filiaal. Popsid on andnud kontserte kõigis Eesti suuremates kontserdisaalides, esinetakse nii pidulikel ballidel kui ka mitmesugustel väliüritustel. Orkester on käinud kontsertreisidel Ukrainas, Venemaal, Valgevenes, Kaliningradis, Taanis, Rootsis, Saksamaal, Hollandis ja Kreekas. Välja on antud kaks CD plaati: „Veereke peal” (2003) ja „Lambist” (2007). Orkestri teiseks dirigendiks on Sirje Vasmann.

TARTU MEESKOOR AKADEEMILINE EMAJÕGI ühendab eri põlvkondade laulumehi õpilastest lauluveteranideni. Paljud lauljad on karastunud üliõpilaskooride ridades. Koor alustas oma tegevust 2002. aasta Tartu meestelaulu päeval. Osaleti 2004. aasta üldlaulupeol ja hoolitseti selle eest, et rongikäik vihmase ilmaga vett vedama ei läheks.

2009. aasta üldlaulupeo tuli toodi Tartust Tallinnasse mõöda ajaloolisi veeteid Akadeemilise Emajõe meeste tugevates kätes. Tuli jäi põlema.

2010. aastal kavatseb koor osaleda teisel meeste tant-supeol, olles esimene koor, kes ise tantsib.

Koori dirigendiks on Karin Raamat, keda laulupeol assisteeris Anu Tali.

TARTU ÜLIKOOLI VIJJANDI KULTUURIAKADEEMIA muusikahariduse ideoloogiline nurgakivi on muusikalise emakeele käsitus. Pärimusmuusikat õpetatakse Viljandis 1991. aastast ning džässmuusikat 1993. aastast.

Eesmärk on koolitada mitmekülgseid ja professionaalseid muusikuid, kes tunnevad põhjalikult eesti pärimusmuusikat, oskavad interpreteerida pärimuslikke vorme tänapäevases helikeeles ning valdavad vähemalt kolme muusikainstrumenti.

Džässmuusika erialal on tahetakse koolitada mitmekülgsete oskustega muusikuid, kes tunnevad džässmuusika

traditsioone ja ajalugu, selle eri suundi ning suudavad interpreteerida ja luua improvisatsioonilist muusikat.

Õppekavad võimaldavad spetsialiseeruda kas instrumentipedagoogikale või muusikatehnoloogiale. Lõpetajad leiavad rakendust õpetajatena muusikakoolides, muusikastuudiotēs ning muusikutena kontserdilavadel.

Viljandi kultuuriakadeemias pakutavat muusikaharidust eristab teistest Eesti kõrgkoolidest eesti pärimusmuusika süvendatud tundmaõppimine, esitamine ja interpreteerimine, kasutades mitmesuguseid muusikalisi väljendusvahendeid. Kultuuriakadeemia kõiki osakondi ja õppevorme ühendavaks sihiks on mõtestada pärandkultuuri põhiväärtusi ja avaldumisvorme tänapäeva kontekstis elujõuliseks omakultuuriks, vastavalt on koostatud ka muusikaosakonna õppekavad.

Viljandi kultuuriakadeemias töötavad õppejõududena Eesti oma ala tippspetsialistid, nagu Ain Agan, Robert Jürjendal, Aarne Saluveer, Veljo Tormis, Taavo Remmel, Tanel Ruben, Celia Roose, Anneli Kont Rahtola, Villu Veski, Raul Sööt, Juhan Suits, Indrek Kalda, Cätlin Jaago jt.

Kultuuriakadeemia direktor on Anzori Barkalaja, muusikaosakonda juhib Tuulike Agan.

Viljandi kultuuriakadeemiast on välja kasvanud Eesti pärimusmuusika keskus ja Viljandi pärimusmuusika festival, mis toimivad Ando Kivibergi eestvedamisel.

2005. aastal ühines Viljandi kultuuriakadeemia Tartu Ülikooliga.

TARTU ÜLIKOOLI asutas 1632. aastal Rootsi kuningas Gustav II Adolf, kelle auks nimetati ülikooli ka Academia Gustavianaks. Põhjasõja tõttu tegevuse katkestanud ülikool taasavati 1802. aastal kui Kaiserliche Universität zu Dorpat, mis andis suure panuse loodusteaduste, meditsiini jt teaduste arengusse XIX sajandil. 1919. aastast alustas Tartu ülikool tööd maailmas esimese eestikeelse ülikoolina.

Tartu ülikool on vanim ja auväärseim ülikool Eestis ning üks vanemaid ja tuntumaid kogu Põhja- ja Ida-Euroopas. Tartu ülikooli asutamine aastal 1632 märgib olulist tähist kõrghariduse edenemisel Eestis ja kogu Euroopas.